

Predlogi odbora izvedencev

za gospodarsko obnovo Nemčije
PARIZ, 24. Po večeršnjem zaslišanju nemških zastopnikov v obeh odborih izvedencev je sinoči izdala reparacijska komisija sledeče uradno poročilo:
Od reparacijske komisije imenovani odbor izvedencev za proučitev vprašanja ustalitve nemške valute in ravnovesja v državnem proračunu Nemčije je izrazil mnenje, da je potrebna ustanovitev banke za emisijo bankovcev na zlati podlagi. Zato je treba predvsem uporabiti del zlatih rezerv in tujih valut, ki se sedaj nahajajo v rokah nemških državljanov; drugič je tu potrebna pomoč inozemskih kapitalov.

Odbor izvedencev smatra ustanovitev take banke za sestaven del načrta za dosedaj ravnovesja v proračunu Nemčije in za ustalitev njene valute. V tem oziru hoče odbor upoštevati v danem trenutku nekatere nasvete, ki jih je dr. Schacht dal včeraj v svojem ekspoziciji. Komisija more izraziti svojo zadovoljnost, ker je zvedela za mnenje dr. Schachta. Predsednik odbora je že ugotovil potrebo, da se morajo zavezniki zediti ter postaviti enoten program. Odbor je prepričan, da je za uspešno poslovanje banke potrebno sodelovanje tujcev. Radi nujnosti tega vprašanja je odbor obvestil dr. Schachta, da bo v sredo, 30. t. m. razpravljaj v Berlinu o končnejšem načrtu za ustanovitev omenjene banke.

Pojasnila predsednika nemške državne banke so naredila na splošno v prvem odboru ugoden vtis.

Italijanski prestolonaslednik pojde v Južno Ameriko

RIM, 24. Tu se širi vest, da se bo prestolonaslednik podal na potovanje v Južno Ameriko. Odšel je ob dne 22. aprila iz Genove na ladji »San Marco«, ki jo bo spremljala ladja »San Giorgio«. Potovanje bo trajalo 3 mesece. Prestolonaslednik bo prepotoval vso Južno Ameriko.

Proces proti upraviteljem bančnega zavoda »Banca di Sconto« odložen

RIM, 24. Proces proti upravnemu svetu banke »Banca Italiana di Sconto«, ki bi se moral vršiti v mesecu februarju, je bil odložen na poznejši čas in se bo vršil po volitvah. Proces je bil odložen, da bi se seje senata ne vršile med volitvami.

Nadaljevanje romunsko-ogrskih pogajanj

BUKAREŠT, 24. Pogajanja med zastopniki Ogrske in Romunije za rešitev raznih med obema državama visejih vprašanj, so se zopet otvorila v Bukareštu s najboljšimi izgledi za dosego zadovoljivih uspehov.

Rusko-romunska pogajanja še vedno počivajo

BUKAREŠT, 24. Uradna nota pravi: Z ozirom na vesti, objavljene v nekaterih listih o romunskih pogajanjih s sovjeti za medsebojno izmenjavo blaga, se izjavlja iz merodajnega vira, da je bilo dogovorjeno, da se bodo istčasno s pogajanjih političnega značaja vršili v Odesi pregovori za sklenitev rusko-romunske trgovske pogodbe, kateri so se svojetasno začeli v Tiraspolu. Po nekaterih sejah so se ta pogajanja razbila zaradi zahteve sovjetske vlade, ki je hotela pred vsako izmenjavo blaga z Romunijo ustanoviti v Bukarešti sovjetsko trgovsko zastopstvo, ki naj bi uživalo diplomatsko imuniteto. Delegati Romunije so izjavili, da je to vprašanje političnega značaja. Sovjetska vlada tudi ni hotela sprejeti Salzburga za kraj pogajanj ter je predlagala za to Odeso, na kar pa ni hotela pristati romunska vlada, ki je v svoje strani predlagala Varšavo za sedež konference. Na ta predlog pa ni še prispel iz Moskve še noben odgovor.

Beneševi pogovori v Londonu

LONDON, 24. Listi poročajo, da je bil čechoslovaški zunanji minister Beneš tekom svojega bivanja v Londonu sprejet pri raznih članih nove vlade. Beneš je imel dolge pogovore z Mac Donaldom in s Thomasom.

Demonstracije dunajskih invalidov

DUNAJ, 24. Kakih 300 vojnih invalidov je napadlo nenadoma vratarja v parlamentu, medtem ko so bili poslanci zbrani na seji. Invalidom se je posrečilo priti do predsebe zbornične dvorane, kjer so imeli v veliki dvorani stebrov več shodov ter protestirali proti vladi, ker je zavrnila njihovo prošnjo za zboljšanje težavnega položaja vojnih invalidov. Posredovali so nekateri socialistični poslanci, katerim se je posrečilo pomiriti demonstrante. Minister za javno skrbstvo jim je obljubil, da bo vlada po možnosti skušala ugoditi njihovim željam, nakar so demonstranti zapustili parlament.

Avstrijski kancler pojde v Bukarešto

DUNAJ, 24. Kancler avstrijske republike mons. Seipel in zunanji minister Gruenberger bosta prispela 3. februarja v Bukarešto, kjer bosta ostala 3 dni. Politični krogi smatrajo to potovanje kot izraz dobrih odnosov med Romunijo in Avstrijo.

Avstrijski poslanec proti fašizmu

DUNAJ, 24. Med razpravo v avstrijski zbornici o pogodbi glede izročitve kaznjencev z Italijo, je poslanec Ellenbogen v svojem govoru hudo napadel fašizem. Krščansko-socialni poslanci so ga ponovno prekinili. Minister za notranje zadeve Frank je odločno branil pogodbo.

Dr. Schacht pri Barthouju

PARIZ, 24. Predsednik reparacijske komisije Barthou je včeraj sprejel dr. Schachta, predsednika nemške državne banke.

50 rudarjev zasutih

PARIZ, 24. Iz New Yorka poročajo, da je 50 rudarjev (Mehikancev in Amerikancev) ostalo pod zemljo v rudniku Numada, ki leži 80 milj južno od El Paso.

Naročajte in širite „EDINOST“

DNEVNE VESTI

Poslanska zbornica razpuščena

Včeraj predpoldne je podpisal kralj kr. odlok, s katerim se razpušča poslanska zbornica. Volitve nove zbornice se bodo vršile v nedeljo dne 6. aprila. Nova zbornica se sestane dne 24. maja.

Odlok o razpustu poslanske zbornice se objavi po podpisu pogodbe med Italijo in Jugoslavijo.

Pašič v Trstu

Včeraj se je pripeljal v Trst jugoslovski ministrski predsednik g. Nikola Pašič v spremstvu ministra za zunanje zadeve g. Momčila Ninčić. Z ministroma potujeta tudi njuni soprog. Zraven tega spremlja ministrskega predsednika tudi njegov sin. Gg. Pašič in Ninčić gresta v Rim, da podpisata italijansko-jugoslovski sporazum. Iz Trsta sta se odpeljala včeraj ob 19.05 z brzovlakom št. 49.

Iz Beograda sta odpotovala jugoslovnska državnik v sredo popoldne ob 7. V Postojno sta prispela včeraj ob 14.20.

Ob 10.10 je dospel z brzovlakom iz Rima v Trst jugoslovski poslanik Antonijevič. Spremljala sta ga general Bodrero in stotnik Cittadini. Na tukajšnjem glavnem kolodvoru so prispeli sprejeti gg. prefekt Crispo Moncada, podprefekt Delli Santi, prefektov kabinetni načelnik comm. Rizzo, kvestor De Filipis, poveljnik legije kr. orožnikov polk. Grossetto; razen tega je bilo pri sprejemu navzoče osebe tukajšnjega jugoslovnskega konzulata in številne druge osebnosti.

G. Antonijevič se je z avtomobilom, ki mu ga je stavil na razpolago g. prefekt, podal v mesto, ter se za kratek čas ustavil na tukajšnjem jugoslovnskem konzulatu.

Ob 11. uri je z brzovlakom odpotoval v Postojno; poleg gen. Bodrero in njegovega pomočnika stotnika Cittadini, so ga spremljali gg. prefekt Crispo Moncada, comm. Rizzo, polkovnik Grossetto in jugoslovnski konzul v Trstu. Z istim vlakom je odpotovalo tudi več novinarjev, višjih železniških uradnikov in drugih osebnosti. Vlak je dospel v Postojno ob 13.25. Na kolodvoru so sprejeli ugledne goste postojnski podprefekt Stranieri, izredni kr. komisar Ronchi, naš državni poslanec Josip Lavrenčič in številne druge osebnosti.

Ob 14.20 je prispel na postojnski kolodvor poseben vlak, v katerem sta potovala državnik Pašič in Ninčić, skupno z njunima gospema, italijanskim poslanikom v Beogradu comm. Summonte in drugimi visokimi uradniki na ministrstvu.

Sprejem na kolodvoru je bil slovesen in prigrčen. Visoke goste so pozdravili zastopniki tržaških in postojnskih oblastev; sproga postojnskega prefekta gosa Stranieri je poklonila gospema Pašičevi in Ninčićevi ter gospodični Dari Pašičevi krasne šopke cvetlice.

Ob 15.30 je vlak z visokimi gosti, kateremu so bili priključeni vozovi vlaka, ki je prispel ob 13.30 iz Trsta, odpisal proti Trstu, kamor je dospel ob 17.30. Kakor v Postojni, tako je bil tudi sprejem v Trstu zelo slovesen in prigrčen. Na kolodvoru je tvoril časten špalir oddelek kr. orožnikov v paradni uniformi in oddelek narodne milice. Ko so visoki gostje izstopili iz vlaka, so orožniki in vojniki narodne milice prezentirali orožje. Tržaški župan dr. Pitacco je pozdravil visoke goste v imenu tržaškega mesta. Soproga tukajšnjega vicekonzula gosa Smiljančičeva je poklonila gospej Pašičevi krasen šopek cvetlic. Pri sprejemu so bili v velikem številu navzočni zastopniki tukajšnjih civilnih in vojskih oblastev in sicer: kvestor De Filipis, podprefekt Delli Santi, general Montefinale v zastopstvu poveljnika tukajšnjega armadnega zbora, major kr. orožnikov Fussi, stotnik Mollica in številne druge znamenite osebnosti. V precejšnjem številu so bili tudi navzočni tu bivajoči ugledni jugoslovnski državljani in osebe jugoslovnskega konzulata. Gg. Pašič in Ninčić sta se z nekaterimi člani svojega spremstva odpeljala z avtomobilom v mesto; bilas ta sprejeta z velikimi častmi na jugoslovnskem konzulatu.

Okoli 19. ure so se visoki gostje vrnili na kolodvor, kjer sta oddelek orožnikov in vojakov narodne milice še vedno tvorila častni špalir. Kakor pri prihodu, tako sta bila jugoslovnska državnik tudi pri odhodu slovesno pozdravljena. Orožniki in agenti pod vodstvom poveljnika policijskega komisarijata na kolodvoru viteza Cilenta, in maršala Mugnoza, so vzdrževali red na kolodvoru; zadrževali so množico občinstva, ki je silila v osredje.

Ob 19.05 se je jel vlak pomikati naprej. Mnogi so v pozdrav zavijali klobuke in častni špalir je še enkrat prezentiral orožje. Končno je vlak izginil v daljavi.

Po nalogu rimske vlade, se je številnemu spremstvu jugoslovnskih državnikov pridružil tudi tržaški prefekt Crispo Moncada, ki bo spremljal ministra do Rima.

Kakor pri nas!

Na Goriškem so začeli preganjati slovenska izobraževalna društva. Naj tu navedemo par odstavkov iz utemeljevanja naredb, ki odklanja utok Nemcev iz Poadiža proti razpustu tamošnjih nemških planinskih društev. Tam je rečeno:

»Država priznava moralne organizacije in jim podeljuje juridično osebnost, more pa tem organizacijam to priznanje odtegniti, če to zahteva višji interes. To načelo priznava izrecno tudi avstrijski zakon iz leta 1867, na katerega se sklicujejo pritožitelji. § 24 tega zakona odreja, da se more vsako društvo razpustiti, čim na splošno ne odgovarja več pogojem svojega zakonitega obstanka. Prvi pogoj za zakonitost obstanka vsakega združenja pa je, da — četudi le indirektno — ne ogroža varnosti države. Dokazano pa je, da na obsejnim ozemlju zasebna društva, kakršna so planinska, se odgovarjajo tem pogojem. Priznavajo se sicer zaslugi teh društev za varnost planinskega prometa. Ali to jih ne more osvoboditi od izdane odredbe. Na drugi strani ni bil povod za to odredbo v razlogih javne narave v smislu, kakor si ga mislijo pritožitelji. Iz teh razlogov se odklanja utok.»

Vidimo torej tam isto igro, kakor se uveljavlja tudi pri nas proti slovenskim izobraževalnim društvom. Tudi tam se radi sklicujejo na avstrijske zakone, čeprav je državni podtajnik Finzi že pred meseci izjavil, da ti zakoni niso več v veljavi. Tudi tam — kakor pri nas — trdijo, da društva na obsejnim ozemlju ne odgovarjajo zakonitim pogojem obstanka. Trdijo enostavno, ne da bi navedli kako konkretno dejstvo, ali dogodek, ki bi veljavno podprl to trditev. Naredba, ki je odklonila nemški utok, se je zavarokadrala pre-

vidno za trditev, da razlogi za razpust nemških planinskih društev niso javne narave. To naglašanje naj jih odvezuje od sicer neodklonljive dolžnosti, da bi naredba navedla konkretne razloge, in tako se morejo komodno omejit na trditev, da društva ne odgovarjajo pogojem zakonitega obstanka, oziroma — kakor zveni iz naredb — da društva ogrožajo varnost države, radi česar da so se morala razpustiti radi »višjega interesa.« Tako utemeljevanje izreka tako hudo obtožbo proti onim društvom, da bi je ne smel izreči noben urad, ne da bi obenem navel dokaze in konkretna dejstva. To je tako grda igra z interesi in pravicami državljanov, da enostavno ne bi mogli verjeti, če ne bi videli z lastnimi očmi, da je vendar-le resnica. Ta igra se izvaja v Poadižu in pri nas kljub dejstvu, da si je g. Mussolini izrecno pridržal zadnjo besedo v manjšinskih vprašanjih; radi česar ona naredba tudi nima sankcije od strani glavarja vlade. Take stvari se dogajajo kljub velikemu dogodku v Beogradu. Zadnji čas bi bil, da pride do več reda v naši birokratični hierarhiji!

Narodna milica in volilna pravica

Množijo se vesti, da se agitira — tudi z uradne strani — pri našem ljudstvu, naj se vpiše v prostovoljno-fašistovsko milico. Ker se je tu agitacija začela posebno razvijati ravno v hipu, ko je postalo gotovo, da se bodo v kratkem vršile volitve v parlament, je zelo verjetno, da agitatorjem ni do tega, da bi se naši ljudje vpišali v milico, temveč da gre le za volilni manever, s katerim naj bi se čim večjemu številu naših volilcev onemogočilo glasovanje na dan volitev. Vsa ta opozorila naše ljudstvo na določbe čl. 3. novega volilnega reda glede volilne pravice, ki pravi: »Podčastniki in vojniki kr. armade, mornarice in zrakoplovstva ne morejo izvrševati volilne pravice, dokler so pod orožjem. Izvzeti so maresjali in drugi njim enaki čini. Ta določba velja tudi glede istih činov drugih na vojska način organiziranih zborov v državni službi, vstevši tudi vojske prostovoljne milice za državno varnost, kadar se nahajajo v dejanski službi. Poveljniki cone prostovoljne milice za državno varnost mora izročiti županu vsake posamezne občine seznam vojakov, ki so mobilizirani za službo, najkasneje do zadnjega četrtka pred volitvami. Osebe, ki so popisane v teh seznamih, se dodajo k imenom drugih oseb, ki se jim je brez vsake druge formalnosti odrekla pravica glasovanja.»

Kdor se vpiše v milico, se mu najbrže zgodi, da to mobiliziran ravno ob času volitev, da torej ne bo mogel voliti.

Smrt vzornega duhovnika

Te dni je umrl v Pienu (v Istri) v 78. letu svoje dobe tamošnji župnik Ivan Bersenda. Z njim odhaja v grob vzoren duhovnik, dobitnik našega ljudstva in zvest borec za njegove pravice. Ni sicer nikdar stal v ospredju narodnih borb, vendar je bil vsakega duša vsakega plemenitega snovanja, pospeševalec duševnega in narodnega prebujanja. Bil je prvi učitelj ljudstva, sotrpni v zalosti, pomočnik v potrebi in nevolji. Zato ostavlja sirote, ki so izgubile skrbnega, ljubljeneja in milega pastirja. Iz vse svoje duše je ljubil našega prostodrusnega in poštenega kmeta: pomagal mu je in ga dvigal. Blagoslovljen ostane njegov spomin med našim ljudstvom.

Društvene vesti

Slov. akad. ter. društvo »Balkan«. Drevi ob 19. sestanek ljubstov. Pevsko društvo »Mirija«. Ker se preteklo nedeljo veselo slaba vremenca izlet ni mogel vršiti, se ga priredi po istem sporedu prihodnje nedeljo, 27. t. m. — Odbor.

M. D. P. - Sv. Jakob vabi vse svoje člane in prijatelje društva k rednemu obnemu zboru, kateri se bo vršil v nedeljo, 27. t. m. dvorani DKD pri Sv. Jakobu točno ob 10. ur zjutraj. — Odbor.

Danes točno ob 20. odborova seja v navadnih prostorih. Bodite točni! — Predsednik »Solsko društvo«, podružnica pri Sv. Ivanu priredi v nedeljo, 3. februarja l. l. Stritarjev večer s predavanjem, deklamacijo, igrokazi in petjem.

Iz tržaškega življenja

Vse pride prav zlikovcem. Tržaški zlikovci niso izbirčni; če nimajo prilike, da bi prevrtili kako blagajno, pa se lotijo kakega manj nevarnega podjetja.

Pred par dnevi so obrnili svojo pozornost na neko motorno jadrnico, zasidrano ob obrežju Sacchetta, katere lastnik je trgovec Anton Corvina, doma iz Genove. Jadrnica je zapuščena, zato so se zlikovci nemoteno splazili na krov. Sneli so z jaborov jadra, pobrali veliko množico raznih vrvi ter izginili.

Lastnik jadrnice je naznanil tatvino na pristanski policijskem komisarijatu. Skoda, ki so jo povzročili zlikovci, se ceni na približno 15.000 lir.

Ribičeva nezgoda. Ribič Atilij Frausin, star 19 let, stanujoč v Zavljah št. 404, si je hotel včeraj popoldne pregnati dolg čas z lovom, a ne na ribe, marveč na galeb. Izposodil si je od nekega znanca puško ter se podal na lov v žveljske soline. Mladenčič je imel smolo; ko mu je nek galeb pršel na strel, je nameril puško ter sprožil petelina. Zagrmel je strel, galeb je odletel, mladenčič pa je z bolestnim krikom spustil puško na tla. Čev, ki je bila najbrž zarjavela ali zamašena, se je razpočila mladenčiču v rokah ter mu odtrgala palec; poleg tega so ga drobci ranili tudi na drugi roki in po obrazu. Nesrečni lovec je tekel domov, kjer so mu domači za silo obvezali rane. O dogodku je bil telefoničnim potom obveščen »Zeleni križ«, odkoder se je bil podal na lice mesta zdravnik, ki je dal mladenčiča prepeljati v mestno bolnišnico. Puško so zaplenili orožniki.

Vesti z Goriškega

Podraga. »Kmetška Čitalnica« v Podragi vabi na svoj letni občni zbor, ki se bo vršil 3. februarja 1924, ob 3. popoldne v hiši št. 76. Spored: Volitve odbora, pregled računov in naročba časopisov. Nedomači člani ne dobijo nikakega drugega obvestila.

DAROV!

Za podružnico »Sol. društva« pri Sv. Ivanu so darovali: G.čna Zmaga Grgičeva 5 L. za božično drevo, Josip Antončič od pevskega honorarja 5 L., Danilo Schmidt, ker je hodil brezplačno gledat punce v cerkev, 10 L.; skupaj L. 20. Srčna hvala!

Borzna poročila.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include item names (e.g., avstrske krome, čechoslovaške krome) and their corresponding prices in different units.

Mali oglasi

- VALNI STROJ »Singer«, zajamčen 10 let, se prodaja na obroke. Kupujejo se stari. Acquadotto 25. 83
»ES« »fermač«, 2 in pol leti star, izboren posebno za močvirnate kraje, se tokoj prodaja. Tabor 5, Dornberg. 84
PRODAJALNA ZELENJAVE se prodaja v vsem blagom radi boleznih za L. 1200. Pojasnila: Via Arcata 14, mlekarina. 85
PRIDNO DEKLE, z dobrimi spričevali, se išče. Predstaviti se v Belpoggio 1, l. 86
ZDRAVILA, zagotovljena, prvovrstna, za ljudi in živali. Lekarna — Sezana. 49
TROPINOVEC, domač, prodaja Anton Della Schiava, Svevo pri Komnu. 68
BABICA diplomirana, sprejema dnevno noseče. Največja snaga. Tajnost. Na željo zdravniška pomoč. Corso Garibaldi 23/1 75
SLUŽKINJO zmožno vseh hišnih del in kuhanja, išče Maks Gulič, Via S. Maurizio 3. 80
KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlata rna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

Pohištvo-Via Udine 25

Novi čohodi: 13
Navadno in luksuzno pohištvo, poročne sobe od L. 1000 naprej; obedne sobe od L. 2300 naprej; sobane, predsobe, pisarne, pohištvo za klube po konkurenčnih cenah. Jamstva za kakovost. Posiljajte na deželo.
Zaloga: Trst, Via Udine 25.

Zobozdravniški ambulatorij Stanko Perhavec sprejema 108

V SEŽANI vsaki dan izven torka in petka v DUVOVLJAH vsaki torek in petek od 9-2 pop.
Najvišje cene plačujem za

K O Ž E
kun, zlatc, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk, ververic, krto, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 17. II. nadst., vrata 16. Sprejemajo se pošiljave po pošti.

BANCA ADRIATICA
Ustanovljena leta 1905.
Dejavnika glavnica Lit. 15.000.000 — popolnoma vpisana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.
Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami
Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti
Otvorja kreditivne za nakup blaga. — Inkasir efektov in računov, informacije. — Kupuje in prodaja denarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih. Sprejema vlogé v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.

PODLISTEK

Paul Bourget: JEČA (85) (La Geôle) Poslovenil F. P.

In stopala sta s tako lahkim in enakimi koraki! Drug drugemu sta se smehljala z usti in očmi, povzdignjena in navdušena od veselja nad pristnostjo otroka, ki obdaja srečno ljubezen z nekakim sijajem in jo izdaja. Ko sta prišla k vozičku, je vzela Sabina svojo hčerko v roke in jo dala svojemu spremljevalcu. Pokret, s katerim je ta poslednji vzel otroka in ga poljubil na čelo, je opazovalko do dobra prepračil. Nekaj drugega je je še bolj prepračil. V istem hipu je prišel drugi otrok. Renat, ki je bil — on — očitno podoben možu, da poljubi svojo mater. Ona ga je poslala takoj nazaj k obroču, s katerim se je igral. Saintenois, katerega je deček pozdravil, ga je le potrepal s prsti po licu in ga jedva pogledal. Stara mati je stopila tedaj naprej. Računala je, da zasati na svoji mabi zmedenosti, ki bo še jasnejše pričala. Videla je pač, da se je Sabinin obraz, ki je bil prej vesel in

odkrit, zresnil, ko se je ona približala, toda to se je zgodilo kakor vedno v njeni prisotnosti in ne da bi ta stesnitve ovajala kakega osebnega vtisa pri mladi ženi. Saintenois pa ni mogel skrivati svoje zardre, ko ga je v odgovoru odgovorila: »Saj gospoda poznam.« Toda saj je bila ta zardra popolnoma pojasnjena s »accusé« stavkom, ki ga je izgovoril on v odgovor:
»Preveč dobri ste, gospoda, da ste hoteli spoznati človeka, ki ste ga tako vladno sprejemali in ki bi vas moral priti že davno obiskat.«
»Ne opravčujete se, gospod,« je odvrnila ona, »saj veste, da je že več let, odkar sem se umeknila iz družbe.«
Zenskam, ki so se umeknile iz družbe, ki so samotne, kakor ona, se razvije v njihovem monotonem življenju izredna sposobnost pravilnega razumevanja. Navadno se misli, da ne poznajo ne ljudi ne stvari, da so navčne, da se dajo lahko varati, toda potem nas tem bolj presenetli pronicava ostrina njihovega gledanja na značaje in razmerja. Ker je pri njih zunanji del dogodkov skrčen na najmanjšo mero, gleda tako samotarka vsaki stvari do dna. Naj spomnim tu čitatelja na besede, ki jih je izrekel Newton, ko so ga vprašali, kako je neki mogel odkriti gravitacijo. »S tem, da sem

o tem neprenehoma razmišljal,« je odgovoril. Vdove, stare device in ženske, ki so vsled bolezni obsojene da morajo ostati doma, nam nudijo vsak dan presenetljive primere take sile stalnega in prevdarnega mišljenja. Isto se opaža tudi na redovnicah. Kako naj bi bila torej gospa Vialis opustila svojo preiskavo, čim se je bila vrgla na ta sled? Vsakrat, ko je v zadnjih starih letih vleda svojo vnukinjo, je nadaljevala s potrditvijo in podrobno analizo najneznatnejših znakov, ravno tako metodno, kakor delajo svoje analize učenjaki. Naigon ljubosumne in ljubeče ženske ali vznemirjene matere postopa na isti način. Kadar se je otrok kobacal, kadar je ječjal, govoril, se smejal, gledal, tresel svojo glavo, v njegovih gibljajih, v sestavi njegovega telesa, v pregibanju ustnic, v ba-vi njegovih oči, njegovih lasi in njegove kože — povsod je vdova iskala in nahajala živo bitje drugega plemena, otroka, ki ni imel nič od krvi njenega telesa, in njenega sina. Ivan-Marija je imel kostonjeve lasi kakor njegov oče. Ona sama je bila plavolasna. Kadar je Sabina, ki je bila tudi plavolasna, imenovala z nasmehom svojo hčerko: »Moja grda črna,« je s tem prehitela opazko, ki bi jo bil neizogibno napravil, kdorkoli bi videl tega otroka poleg nje in njenega moža.

(Dalje)